

Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor

Agenția de Dezvoltare Regională Sud

**ETAPA A II-UA A APELULUI DE
PROPUNERI DE PROIECTE
PENTRU CICLUL DE
PROGRAMARE 2013-2015**

CADRUL GENERAL ȘI SPECIFICUL APP

Scopurile APP sunt:

- ✍ Selectarea proiectelor care urmează a fi finanțate din sursele FNDR
- ✍ Elaborarea Planurilor Operaționale Regionale 2013-2015

Specificul APP 2012 :

- ✍ Desfășurarea apelului în două etape:
 1. Depunerea de către aplicanți a NC de proiect la ADR, evaluarea și aprobarea lor de către CRD
 2. Elaborarea și depunerea cererilor complete de finanțare: pentru NC selectate și aprobate de CRD.

CADRUL GENERAL ȘI SPECIFICUL APP

✍ Cererile de finanțare complete vor fi depuse în termen de **60 de zile calendaristice** de la data începerii etapei a II-ua (data publicării oficiale a listei notelor conceptuale de proiecte aprobate de CRD) –

21 mai – 19 iulie 2012; orele 16.00

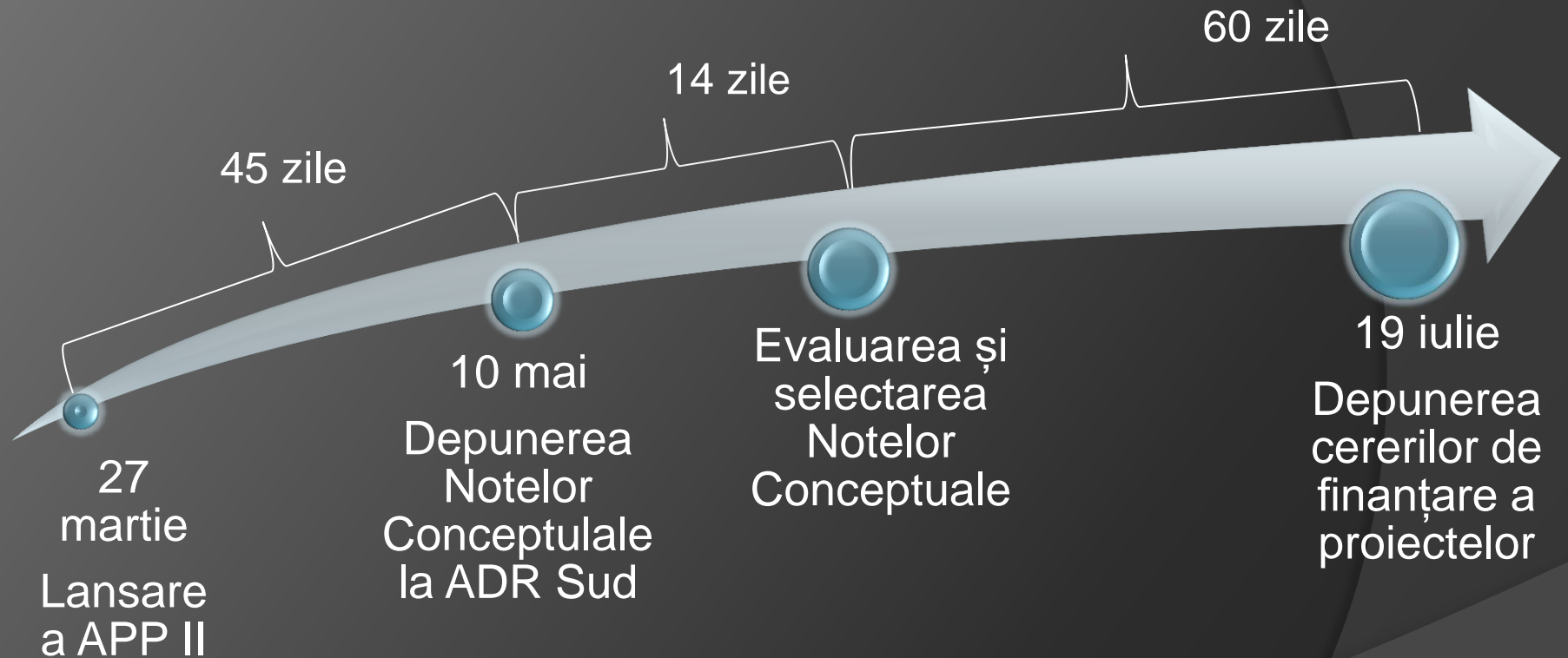
✍ Durata totală a Apelului de propuneri de proiecte - **4 luni**, de la data lansării oficiale a apelului de către MDRC

✍ În cadrul acestui Apel vor fi acceptate proiectele însoțite de proiectul tehnic al lucrărilor de construcții, după caz. Documentația tehnică nu va depăși 24 de luni de la data eliberării/actualizării, iar devizul de cheltuieli urmează a fi actualizat în ultimele 12 luni de la data depunerii cererii de finanțare

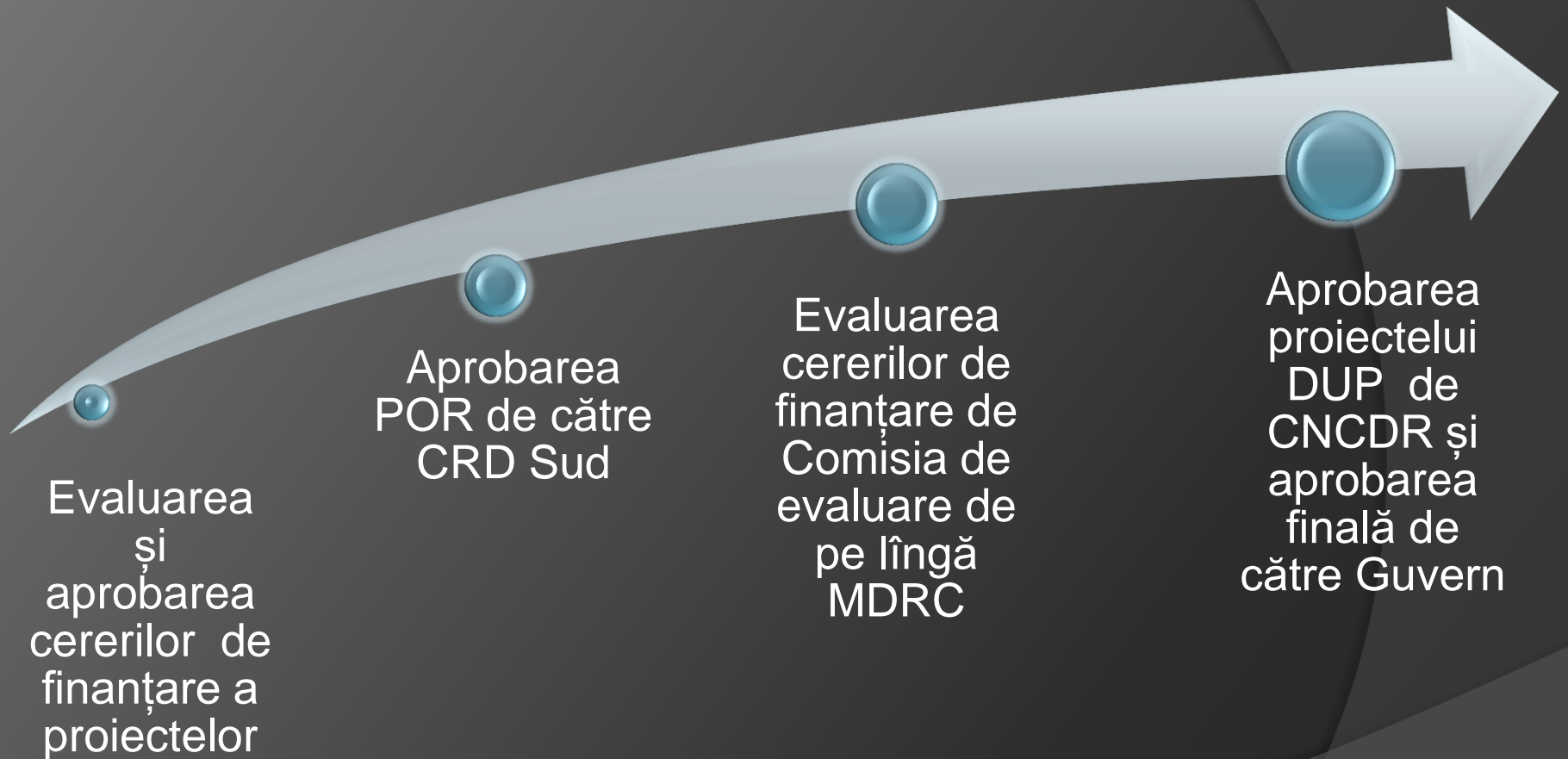
Etapele prezentării și evaluării PP

- I. ✍ *Lansarea APP de către MDRC.*
- II. ✍ *Depunerea și selectarea notelor conceptuale de proiect.*
- III. ✍ *Depunerea cererilor complete de finanțare.*
- IV. ✍ *Evaluarea și aprobarea cererilor complete de finanțare.*
- V. ✍ *Evaluarea cererilor complete de finanțare de către Comisia de evaluare de pe lângă MDRC*
- VI. ✍ *Aprobarea POR de CRD.*
- VII. ✍ *Aprobarea proiectului DUP de către CNCDR și aprobarea finală de către Guvern.*

Durata Apelului de Propuneri de Proiecte II

Etape în elaborarea POR și DUP

Etapele de finanțare și implementare a Proiectelor

- I. ✍ ADR semnează cu Aplicantul (și partenerii acestuia) Acordul de Parteneriat privind implementarea proiectului
- II. ✍ ADR lansează și monitorizează activitățile de implementare a proiectului.
- III. ✍ ADR prezintă rapoarte MDRC și CDR privind derularea implementării proiectului.

Condiții generale de finanțare

Prioritatea	Valoarea Minimă: Lei	Valoarea Maximă: Lei
Reabilitarea infrastructurii fizice	1 000 000	100 000 000
Susținerea dezvoltării sectorului privat, în special în regiunile rurale	250 000	15 000 000
Îmbunătățirea factorilor de mediu și a atractivității turistice	1 000 000	25 000 000

- Durata proiectelor **până la 36 luni**
- Atenție la costurile eligibile și neeligibile doar (detalii în Instrucțiune)
- În cazul în care costurile proiectului tehnic depășesc costurile inițiale prezentate în studiul de fezabilitate cu 3%, aplicantul se obligă să asigure cofinanțarea diferenței de costuri.

Reguli de desfășurare a APP

I. Eligibilitatea aplicanților

- APL de nivel I și II din Republica Moldova
- ADR – urile

II. Eligibilitatea partenerilor

- **Parteneri eligibili** – APL de nivel I și II din Republica Moldova
- **Asociați** – ONG-uri, asociații care reprezintă mediul de afaceri, furnizori de servicii publice ș.a.

Reguli de desfășurare a APP

III. Eligibilitatea costurilor

Costuri neeligibile

- ❑ costuri pentru elaborarea studiului de fezabilitate;
- ❑ costuri pentru elaborarea, verificarea și actualizarea proiectului tehnic și expertiza ecologică;
- ❑ costuri pentru obținerea acordurilor, avizelor și autorizațiilor;
- ❑ datorii sau rezerve pentru pierderi sau datorii;
- ❑ cumpărarea de terenuri sau clădiri, cu excepția cazului când acestea sunt necesare pentru implementarea directă a proiectului, situație în care proprietatea trebuie transferată, după încheierea proiectului, beneficiarilor finali;
- ❑ orice costuri realizate anterior de a fi fost semnat contractul (inclusiv costurile legate de pregătirea proiectului);
- ❑ costuri pentru angajarea personalului responsabil de asigurarea implementării proiectului din partea beneficiarului;
- ❑ costuri pentru procurarea inventarului de uz gospodăresc, cheltuieli operaționale ale beneficiarilor.

Condiții specifice

Proiectele trebuie să corespundă tuturor cerințelor și normelor de construcții și de mediu în conformitate cu legislația în vigoare.

Prioritatea 1. Reabilitarea infrastructurii fizice

Pe această Prioritate pot fi finanțate proiecte direcționate spre:

- reabilitarea, extinderea/regionalizarea, modernizarea infrastructurii de alimentare cu apă și canalizare, dezvoltarea capacităților prestatorilor de servicii regionali;
- conectarea localităților și a drumurilor locale la rețeaua de drumuri naționale și internaționale;
- reabilitarea și modernizarea **drumurilor regionale** (clasificate în conformitate cu prevederile Legii nr. 85 din 07.07.2011 pentru modificarea și completarea Legii drumurilor nr. 509-XIII din 22 iunie 1995);
- construcția / reabilitarea / modernizarea șoselelor de centură cu statut de drum regional și/ sau raional.

Condiții specifice

Prioritatea 2. Susținerea dezvoltării sectorului privat, în special în regiunile rurale

Pe această Prioritate pot fi finanțate proiecte direcționate spre :

- dezvoltarea infrastructurii de afaceri: incubatoare de afaceri, centre regionale de expoziție și conectarea lor la infrastructura de utilități publice, căi de acces ;
- amenajarea unor parcuri industriale, tehnologice, a piețelor regionale en-gros și conectarea lor la infrastructura de utilități publice, căi de acces;

Condiții specifice

Prioritatea 3. Îmbunătățirea factorilor de mediu și a atractivității turistice

Pe această Prioritate pot fi finanțate proiecte direcționate spre :

- Crearea, la nivel inter-comunitar / regional, a unor sisteme integrate de management al deșeurilor solide;
- Extinderea, la nivel regional, a sistemelor locale existente de management al deșeurilor;
- Construcția și amenajarea poligoanelor regionale de stocare a deșeurilor conform prevederilor;
- Dezvoltarea sistemelor de colectare separata, stațiilor de sortare, compostare și reciclarea;
- Îmbunătățirea sistemului de colectare a deșeurilor și dezvoltarea stațiilor de transfer.
- Reabilitarea / modernizarea infrastructurii rutiere (a drumurilor de acces și a infrastructurii aferente drumurilor către obiectivele turistice de importanță regională, națională și internațională);
- Amenajarea locurilor turistice naturale și antropice de utilitate publică, modernizarea/ crearea infrastructurilor conexe de utilitate publică (parcări auto, grupuri sanitare, puncte de informare, trotuare, instalații de colectare a deșeurilor, zone verzi, iluminare, reclame și indicatoare);
- Restaurarea, consolidarea, protejarea și conservarea monumentelor istorice în conformitate cu prevederile Legii privind ocrotirea monumentelor nr. 1530-XII din 22.06.1993;

II. Cum se prezintă cererea completă de finanțare

Cererea de Finanțare

- Solicitanții eligibili (APL de nivel I și II, ADR) vor prezenta pentru fiecare propunere de proiect câte o cerere de finanțare
- Cererea de finanțare se prezintă în limba de stat, tapată la calculator
- Solicitanții vor fixa Cererea de finanțare și toate documentele suport într-un dosar unic în ordinea stabilită de *Instrucțiunea pentru Utilizatori*
- Solicitanții asigură completitudinea dosarului sub răspundere proprie, aplicând sigiliul și data de prezentare pe colet

FORMULARUL COMPELET AL CEREEI DE FINANȚARE

1. DESCRIEREA

- . Denumirea proiectului (Clară și cu referire la obiectivele propuse)

NU vom modifica denumirea din nota conceptuală!

- . Numărul și denumirea priorității
- . Localizarea proiectului (regiunea, raioanele, localitățile)
- . Suma totală a proiectului și suma solicitată de la FNDR

FORMULARUL COMPELET AL CEREEI DE FINANȚARE

2. SUMARUL PROIECTULUI

- ⦿ Durata proiectului
- ⦿ Obiectivele proiectului
- ⦿ Aplicant
- ⦿ Partenerul (Partenerii)
- ⦿ Grupul/ Grupurile-țintă
- ⦿ Beneficiarii finali
- ⦿ Produsele proiectului
- ⦿ Rezultatele preconizate
- ⦿ Activitățile principale

FORMULARUL COMPELET AL CEREEI DE FINANȚARE

3. DESCRIEREA PROIECTULUI

3.1 Obiectivele proiectului

- Proiectele vor avea 1 obiectiv general și 2-4 obiective specifice

3.2 Relevanța și impactul regional al proiectului

- În raportt cu SDR
- În raport cu Strategiile sectorilee, raionale s.a.
- În raport cu necesitaățile oamenilor (problema)
- Ce se va schimba după implementarea proiectului?

3.3 Potențialii beneficiari (grupul-țintă) ai proiectului

3.4 Descrierea detaliată a activităților

- Care sunt activitățile

3.5 Metodologia

- Cum realizăm activitățile (metode...)
- Care este rolul partelerilor în realizarea activităților?

FORMULARUL COMPELET AL CEREEI DE FINANȚARE

3.6. Durata și planul de acțiuni

	Anul 1												Anul 2												Responsabil de implementare
	Semestrul 1						Semestrul 2						Semestrul 1						Semestrul 2						
Activitatea	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
Exemplu																									
Activitatea 1 (denumirea)																									
Activitatea 2 (denumirea)																									
Activitatea 3 (denumirea)																									
Etc.																									

FORMULARUL COMPELET AL CEREEI DE FINANȚARE

4. REZULTATE PRECONIZATE

4.1 Impactul preconizat asupra grupurilor-țintă /beneficiarilor

4.2 Produse si Rezultate

Produsele reflectă aspectele cantitative ale proiectului

Rezultatele reflectă aspecte calitative / schimbări produse

4.3 Efectele multiple

poate oare fi aplicat proiectul pe o arie geografică mai mare

pot oare rezultatele proiectului genera un nou gen de activitate

poate oare proiectul atrage investiții în regiune

4.4 Durabilitate și sustentație

cum si de către cine va fi gestionat obiectul după finalizare? Costuri de întreținere.

4.5 Informare și publicitate

Matricea CADRUL LOGIC

Obiectivul/Scopul Proiectului	Indicii de realizare, ce pot fi verificați în mod obiectiv	Surse și mijloace de verificare	Presupuneri
Obiectivul General al Proiectului (trebuie să vizeze obiectivul stipulat sau să contribuie direct la realizarea acestuia)	Includeți indicii proiectului pentru <i>Obiectivul General</i>	de ex.: rapoartele Proiectului	
Obiectivele Specifice	Includeți indicii <i>Obiectivelor specifice</i> ale proiectului	de ex.: rapoartele Proiectului	Care sunt riscurile ce trebuie luate în considerare pentru atingerea obiectivului proiectului?
Rezultate & Produse Care sunt rezultatele preconizate ale proiectului și ce produse vor fi obținute?	Includeți toți indicii rezultatelor și ai produselor (descriere și date cantitative) Cel puțin un indiciu al rezultatului trebuie să corespundă indiciului rezultatului măsurii.	de ex.: rapoartele Proiectului	Care sunt condițiile <u>externe</u> necesare (dacă există) pentru atingerea rezultatelor proiectului?
Activități-cheie Scrieți activitățile principale, ce urmează a fi desfășurate, indicând termenul estimativ de finalizare (de ex.: trimestrul.1, luna a IX-a)	Mijloace financiare Includeți costul estimativ total pentru întregul proiect și principalele categorii de cheltuieli	De ex.: rapoartele Proiectului, date statistice	Care sunt condițiile <u>externe</u> necesare (dacă există) pentru asigurarea realizării activităților?

Bugetul proiectului (devizul general al proiectului)

Cheltuieli	Unitate	Număr de unități	Cost unitar (in Lei)	Costuri (in Lei)
1. Lucrări de construcții				
1.1				
1.2				
...				
2. Servicii				
2.1				
2.2				
...				
3. Unități de transport specializate				
3.1				
3.2				
...				
4. Echipament și inventar.				
4.1				
4.2				
...				
5. Total costuri ale proiectului				

RECOMANDĂRI PRIVIND ELABORAREA BUGETULUI

- În buget vor fi incluse cheltuieli strict necesare pentru atingerea obiectivelor proiectului
- În cazul în care există cofinanțare pe careva poziții, suma cofinanțării va fi indicată într-o linie de buget aparte.
- Bugetul va fi însoțit de o notă explicativă în care vor fi argumentate cheltuielile descrise în buget.
- Este binevenită prezentarea documentației suport care ar argumenta cheltuielile specificate (**Proiectul tehnic - OBLIGATORIU**).

Documentele suport ce vor fi depuse odată cu Cererea de Finanțare (**obligatorii**)

Matricea Cadrul Logic, Anexa B;

Devizul general al proiectului, Anexa C;

Declarația solicitantului, din Formularul CF;

Declarațiile de parteneriat. Fiecare partener al proiectului va semna, după caz, declarația de parteneriat, inclusiv Solicitantul CF;

Pentru proiectele de investiții costul cărora este mai mare de 5.000.000 lei este solicitat de asemenea , să fie prezentat **Studiu de Fezabilitate**, Anexa D.

Proiectul tehnic și materialele grafice, schițe, desene tehnice, etc. ;

Devizul general (al proiectului tehnic);

Raportul de verificare a proiectului, emis de către Serviciul de Stat pentru verificare și expertizarea proiectelor și construcțiilor a MDRC;

Ce poate cere ADR de la solicitanți

- Clarificări în perioada evaluării. Răspunsul de clarificare trebuie remis în maxim 10 zile calendaristice.
- Clarificările vor fi solicitate numai dacă informațiile nu sunt clare, împiedicînd să se facă o evaluare obiectivă.

Unde și cum se trimit cererile de finanțare

- Cererile de finanțare cu documentele suport trebuie trimise într-un colet sigilat prin poștă recomandată, poșta expresă sau livrate personal (un certificat de primire, datat și semnat, va fi dat la primire) la adresa:

**Agenția de Dezvoltare Regională Sud,
or. Cimișlia, b-dl Ștefan cel Mare, 12, MD-4101
Republica Moldova**

- Cererile de finanțare împreună cu documentele suport trebuie depuse într-un original și 4 copii.
- Cererea de finanțare, Devizul general și Matricea Cadrul Logic trebuie prezentate în versiune electronică (CD).

Ce trebuie indicat pe coletul cu Cererea de Finanțare

- ❑ Numărul și denumirea Priorității și a măsurii pentru care se depune proiectul
- ❑ Numele deplin și adresa solicitantului
- ❑ Sintagma “A nu se deschide înainte de sesiunea de evaluare”

Dacă un solicitant prezintă mai multe cereri de finanțare, fiecare cerere de finanțare trebuie depusă separat conform instrucțiunilor descrise mai sus.

Termenul limită

- Dată limită pentru depunerea solicitărilor de finanțare este 60 de zile calendaristice după plasarea deciziilor CRD.

19 IULIE 2011 ora 16:00

- Cererile de finanțare primite după data limită vor fi respinse automat.
- Datele de contact ale ADR Sud sunt:
tel./fax. (0241-2-62-86),
e-mail: adrsud@gmail.com

Verificarea administrativă și selectare a PP

Se vor verifica următoarele:

- ⦿ Dacă data limită a fost respectată. Dacă data limită nu a fost respectată, cererea de finanțare nu va fi evaluată pentru acordarea finanțării.
- ⦿ Cererea de finanțare corespunde tuturor criteriilor specificate în lista de verificare.

Etapal 2: Evaluarea tehnică și financiară

Evaluarea tehnică a cererilor complete de finanțare va fi efectuată în baza următoarelor criterii de bază:

- Respectarea condițiilor eliminatorii
- Coerența documentației tehnico-economice;
Datele sunt suficiente, corecte și justificate, devizele estimative sunt clare, analiza alternativelor este comprehensivă, etc.
- Relevanța soluției tehnice;
Soluția tehnică propusă prin proiect răspunde în totalitate scopului/obiectivului acestuia;
- Bugetul proiectului
Bugetul este complet și corelat cu activitățile prevăzute, resursele alocate și cu devizul general și pe obiecte, costurile sunt realiste, cheltuielile au fost corect indicate

Etapa 3: Evaluarea Cererilor complete de finanțare de către Comisia de evaluare interministerială de pe lângă MDRC

- ⦿ Contribuția proiectului la realizarea obiectivelor, priorităților strategice
- ⦿ Scopurile, abordările metodologice și tehnice corespund obiectivelor strategiei naționale
- ⦿ Proiectul asigură complementaritate cu alte proiecte din regiune finanțate din diferite surse financiare
- ⦿ Aduce beneficii mai multor localități
- ⦿ Devizul general este detaliat, iar planul de acțiuni este coerent
- ⦿ Activitățile proiectului contribuie la dezvoltarea zonelor defavorizate.

Procesul de aprobare a finanțării proiectelor:

Membrii Comisiei de evaluare de pe lângă MDRC vor evalua fiecare propunere de proiect și îl vor înainta spre examinare și aprobare DUP de către CNCDR.

Aprobarea proiectului DUP de CNCDR și aprobarea finală de către Guvern.

CNCDR decide alocarea mijloacelor financiare din FNDR

Procesul de implementare a proiectelor:

- ✓ Solicitanții care vor fi selectați pentru finanțare vor semna un acord de implementare a proiectului între beneficiar și ADR
- ✓ Acordul va prevedea atribuțiile și responsabilitățile fiecărei părți a contractului, durata proiectului, costurile, sursele de finanțare și după caz co-finanțarea proiectului
- ✓ La sfârșitul perioadei de implementare a proiectelor bunurile procurate și obiectele construite vor fi transmise în proprietatea beneficiarilor

Atenție!

Solicitările pot fi excluse din procesul de evaluare dacă:

- Nu au fost depuse toate documentele menționate la punctele 1-6 din compartimentul 2.2.3 a Instrucțiunii utilizatorului, înainte de termenul limită;
- Numele solicitantului sau prioritatea nu sunt menționate pe plic și/sau în Cererea de Finanțare;
- Propunerea de proiect nu este depusă în limba de stat;
- Finanțarea solicitată nu este conformă cu valorile maxime și minime pentru respectiva prioritate.

Informații suplimentare

Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor

or. Chișinău, str. Cosmonauților 9, et. 7

Tel./fax: (022) 204 565

www.mdrc.gov.md

Agenția de Dezvoltare Regională Sud

Or. Cimișlia, str. Șt. Cel Mare, 12, incinta Consiliului
Raional, et.1

www.adrsud.md